

Mamo! Mamo! Mammobus!

Za miesiąc, 26 maja obchodzimy Dzień Matki - to bardzo dobra okazja, aby zachęcić nasze Mamy i Babcie do skorzystania z profilaktycznego badania piersi. Bezpłatna przesiewowa mammografia to wyraz dbania o własne zdrowie i możliwość wczesnego wykrycia rozwijającego się nowotworu oraz skuteczna walka z chorobą.

Rak piersi jest najczęstszym nowotworem złośliwym u kobiet. W Polsce odpowiada za prawie 14% zgonów z powodu nowotworów złośliwych u kobiet. Nowotwór piersi nie musi być wyrok, lecz podstawą do wyleczenia jest jego wczesne wykrycie. Pomocna może być w tym mammografia wykonywana w ramach przesiewowych badań profilaktycznych. Podkarpacki Oddział Wojewódzki NFZ zachęca wszystkie Panie między 50. a 69. rokiem życia, które w ciągu ostatnich dwóch lat nie miały wykonywanej mammografii do zgłoszenia się na badania. Dzień Matki niech będzie dodatkowym bodźcem, który zachęci do zadbania szczególnie o własne zdrowie, bądź do otoczenia troską i opieką Kobiet, które Kochamy. Mammografię można wykonać w 22 pracowniach stacjonarnych zlokalizowanych w całym województwie oraz w 6 mammobusach, które systematycznie odwiedzają kolejne miejscowości Podkarpacia.

Mammografia:

- to badanie rentgenowskie - proste, krótkie i nieinwazyjne, wykorzystujące niewielką dawkę promieniowania,
- umożliwia rozpoznanie zmian patologicznych i nowotworowych w piersi,
- jest bezpłatna, nie wymaga skierowania, a adres zamieszkania Pacjentki nie ma znaczenia,
- wykonywana w mammobusie w żadnym stopniu nie odbiega standardem od badania w palpówce stacjonarnej,
- to badanie, które trwa zaledwie kilka minut.
- jest badaniem, które za pomocą promieni rentgenowskich pozwala wykryć raka piersi w jego wczesnym stadium rozwoju. W czasie badania wykonuje się dwa zdjęcia każdej piersi. Niektóre kobiety odczuwają krótko trwające uczucie dyskomfortu związane z koniecznością ucisku piersi podczas badania. Ucisk jest konieczny, żeby uzyskać odpowiednią wiarygodność badania.

Dla kogo?

- z badań mammograficznych w ramach programu

profilaktyki raka piersi mogą skorzystać wszystkie ubezpieczone kobiety w wieku 50-69 lat, które przez ostatnie 2 lata nie korzystały z tego programu i nie chorowały na raka piersi. Wybór pracowni bądź mammobusów należy do Pacjentki.

Co zabrać ze sobą na badanie?

- dokument tożsamości potrzebny przy rejestracji,
- okulary będą potrzebne przy wypełnianiu ankiety (dotyczy osób z wadą wzroku),
- zdjęcie i opis poprzedniego badania, jeśli mammografia jest wykonywana po raz kolejny. Pomoże to lekarzowi zinterpretować wynik, a wielu przypadkach pozwala uniknąć wykonywania dodatkowych badań.

Jak przygotować się do badania?

- do mammografii nie trzeba się specjalnie przygotować. Warto nie zakładać biżuterii na szyję oraz ubrać się wygodnie, ponieważ konieczne będzie rozebranie się do pasa. W dniu badania na umytą skórę nie należy stosować dezodorantu z talkiem, balsamu ani kremu.

Co Cię czeka w ramach programu?

- Jeżeli Twój wynik będzie prawidłowy, dostaniesz zaproszenie na ponowne badanie za 2 lata.
- Jeżeli Twój wynik badania będzie prawidłowy, ale współistnieją czynniki ryzyka (rak piersi wśród członków rodziny – matka, siostra lub córka oraz mutacje w obrębie genów BRCA 1 lub/ i BRCA 2) lekarz zaleci Ci ponowne badanie za 12 miesięcy.
- Jeżeli Twój wynik będzie nieprawidłowy, lekarz skieruje Cię na dalszą diagnostykę. W przypadku rozpoznania raka piersi lub innego schorzenia wymagającego leczenia specjalistycznego, zostaniesz skierowana (już poza programem) do dalszej diagnostyki lub leczenia do poradni specjalistycznych lub lecznictwa stacjonarnego w ramach NFZ.

Kiedy powinnaś zrobić badanie?

Powinny cię zaniepokoić wszelkie zmiany w piersiach,

których wcześniej nie wykryłaś. Skonsultuj się ze specjalistą, jeśli zauważyłaś:

- zmianę wielkości i kształtu piersi, która nie ustąpiła po miesiączce,
- guzki lub zgrubienia wyczuwalne w piersi lub pod pachą,
- zmianę koloru skóry piersi,
- wciąganie skóry piersi,
- pomarszczenie lub twardnienie skóry piersi,
- zmiany w obrębie brodawki piersi.

Co zwiększa ryzyko zachorowania?

Ryzyko choroby zwiększają:

- wiek – najwięcej zachorowań występuje u kobiet po 50. roku życia,
- obciążenie genetyczne – choroby w najbliższej rodzinie,
- czynnik hormonalny, np. wczesny wiek pierwszej miesiączki lub późna menopauza,
- wieloletnie przyjmowanie hormonalnej terapii zastępczej,
- niewłaściwa dieta oraz otyłość,
- niedostateczna aktywność fizyczna,
- częste spożywanie alkoholu,

- wcześniejsze choroby piersi.

Czy mieszkając na Podkarpaciu mogę wykonać badanie w innym województwie?

- Tak, w przypadku badań profilaktycznych nie istnieje rejonizacja, zatem można wybrać dowolną pracownię stacjonarną bądź mammobus w dowolnym miejscu Polski.

Co ma zrobić osoba, która jest starsza lub młodsza niż wskazuje kategoria wiekowa w tym programie?

- W przypadku potrzeby wykonania badania u kobiety w innym wieku, skierowanie może wystawić np. ginekolog, chirurg bądź chirurg onkolog. Pacjentka zgłasza się wtedy do pracowni wskazanej przez lekarza. Badanie również jest bezpłatne, gdyż finansuje je Podkarpacki NFZ.

Gdzie można znaleźć wykaz pracowni?

- Wszystkie dane teledrowne znajdują się na stronie internetowej Podkarpackiego NFZ w zakładce „Pacjen-

ci” pod linkiem „Cztery pory roku dla zdrowia - profilaktyczne programy zdrowotne”. Wykaz dotyczący zarówno naszego województwa jak i całego kraju dostępny jest pod bezpłatnym i czynnym całą dobę numerem infolinii NFZ 800 190 590.

Czy mammobusy mają swoje stałe miejsca pobytu?

- Mammobusy docierają na ogół tam, gdzie odległość do stacjonarnej pracowni jest znaczna, bądź dojazd jest utrudniony. Harmonogram ich postępu jest na bieżąco aktualizowany i dostępny na stronie internetowej Podkarpackiego NFZ oraz pod bezpłatnym i czynnym całą dobę numerem infolinii NFZ 800 190 590. Ostatni tydzień kwietnia to aż 19 miejscowości, w których mobilna pracownia będzie wykonywała badania m.in. w tych miejscowościach: Czarna k. Dębicy, Dębica, Głogów Młp., Jedlicze k. Krosna, Jodłowa k. Dębicy, Lesko, Lubzina k. Ropczyc, Nowa Sarzyna, Pilzno, Rymanów, Świlcza k. Rzeszowa, Ustrzyki Dolne,

Wiśniowa k. Rzeszowa oraz Żyraków k. Dębicy.

Jak wygląda zgłaszalność kobiet na bezpłatne badanie piersi?

- Mimo braku konieczności skierowania, krótkich terminów i wielu placówek, zgłaszalność kobiet w Polsce daleka jest od ideału. W skali kraju, na badanie zgłasza się co trzecia mieszkanka naszego województwa (31,4%). O 1% lepiej jest w województwie świętokrzyskim i o 4% w lubelskim. Na porównywalnym poziomie wygląda województwo małopolskie. Mimo stosunkowo niewielkiego odsetka kobiet, które z badań korzystają, w naszym województwie wykonuje się średnio ponad 3 tysiące badań miesięcznie. Patrząc na dane statystyczne z 3 ostatnich lat, najwięcej badań wykonuje się w marcu i lipcu – to niemal 5 tysięcy w każdym miesiącu. Najmniej oblegane są pracownie w styczniu i grudniu. Porównując poszczególne powiaty Podkarpacia, najwięcej kobiet korzysta z mammografii w okolicy Przeworska i Mielca. Najrzadziej korzystają kobiety w okolicach Jasła i Brzozowa.

NFZ
Narodowy Fundusz Zdrowia

Mammografia w mammobusie!

Zapraszamy Panie w wieku od 50 do 69 lat, które przez ostatnie 24 miesiące nie korzystały z tego badania lub otrzymały pisemne wskazanie do ponownego wykonania badania po upływie 12 miesięcy i nie były leczone z powodu raka piersi.

Mammografia jest bezpłatna, nie wymaga skierowania i wykonywana jest niezależnie od miejsca zamieszkania pacjentki.